

ДЕСЕТОГОДИШЊИЦА ПРОГРАМА
ДРЖАВНОГ ПАРТНЕРСТВА СРБИЈЕ
И НАЦИОНАЛНЕ ГАРДЕ ОХАЈА

МОСТ РАЗУМЕВАЊА

Иако се јубилеј наметнуо као повод више да се још једном потврди значај партнерства, али и да се сумирају досадашњи резултати сарадње, сликовитије од свих бројки и графикана о сарадњи Министарства одбране и Војске Србије и Националне гарде Охаја сведоче осмеси малишана и речи захвалности учитељице у селу Прањани недалеко Горњег Милановца, који данас могу да се баве спортом у новоизграђеној физкултурној сали. Преглед и разговор са лекаром специјалистом за многе становнике најзабаченијих општина југа наше земље био је често недостижан сан, али захваљујући заједничким медицинским тимовима српских и америчких војних лекара многи од њих добили су прилику да ублаже здравствене проблеме и добију драгоцен савет стручњака. Обновљене школе и вртићи, размена искустава и вредне донације опреме и средстава и у годинама пред нама подсећаће на важност мостова међу људима изграђених на темељима пријатељства и разумевања.

Говорећи о значају јубилеја Програма државног партнерства Републике Србије и Националне гарде Охаја за Министарство одбране Републике Србије, начелник Управе за међународну војну сарадњу Сектора за политику одбране Министарства одбране капетан бојног брода Милан Коњиковац истиче да смо веома задовољни свеукупном сарадњом са Националном гардом Охаја.

– Обележавање јубилеја подразумева, осим низа активности и свечаности које су одржане у нашој земљи, и посету наше делегације Вашингтону и Охају у октобру 2016. године. На тај начин обе стране су показале да веома уважавају све до сада постигнуте резултате – наглашава капетан бојног брода Коњиковац, додајући да су у протеклој деценији Министарство одбране и Војска Србије учинили изузетно много у промовисању међудржавне сарадње, уз постигнуте завидне резултате у складу са државном политиком.

Оцене да је сарадња Републике Србије и савезне државе Охаја, посебно у домену војних односа, један од најуспешнијих програма које САД имају са више од 60 држава и региона у свету, дошле су из Вашингтона и Охаја. Ми овакве оцене видимо као својеврсно признање нашим припадницима за професионализам испољен у деценији дугој сарадњи, али и за шири професионални и одговоран однос свих наших припадника према додељеним задацима, било на унутрашњем, било на међународном плану – указује капетан бојног брода Милан Коњиковац.

Стрпљиво и темељно грађени односи

Према његовим речима, јубилеј је за Министарство одбране и Војску Србије својеврсна контролна тачка и истовремено прилика да се, усред интензивне сарадње са свим међународним партнерима, осврне на веома успешан период у којем су односи са партнерима из Националне гарде Охаја стрпљиво и темељно грађени. То је и могућност да се сумирају резултати који су, засигурно, допринели изградњи оперативних и функционалних способности наших оружаних снага.

Министарство одбране и Војска Србије, како истиче капетан бојног брода Коњиковац, професионално и темељно приступају развоју међународне војне сарадње са свим партнерима.

– Један од позитивних примера у тој области управо је и Програм државног партнерства са Националном гардом Охаја,

где смо, уважавајући околности, постепено развијали војну сарадњу у складу са обостраним интересима, придржавајући се државне спољне политике. Оцене да је сарадња Републике Србије и савезне државе Охајо, посебно у домену војних односа, један од најуспешнијих програма које САД имају са више од 60 држава и региона у свету, дошле су из Вашингтона и Охаја. Ми овакве оцене видимо као признање нашим припадницима за професионализам исказан у деценији дугој сарадњи, али и за шири професионални и одговоран однос свих наших припадника према додељеним задацима, било на унутрашњем, било на међународном плану – указује капетан бојног брода Коњиковац, додајући да такве оцене, у контексту међународне војне сарадње, постављају Министарство одбране и Војску Србије на позицију одговорног партнера.

Широк спектар војно-војне сарадње

Када је реч о партнерству наше земље и Националне гарде Охаја, деценија за нама обележена је, како истиче капетан

бојног брода Коњиковац, широким спектром војних односа, који обухвата заједничке вежбе и обуку припадника обе стране, развој Центра за обуку јединица за мултинационалне операције у бази „Југ“, али и размену искустава у области хеликоптерских операција, безбедности летења, сарадњу која је претходила поновном увођењу верске службе у састав наше војске, развоју подофицирског кора, војномедицинску сарадњу и многе друге.

– Све те области остављале су и остављају значајан траг на целокупан систем одбране, чинећи да готово сви делови Министарства одбране и Војске Србије буду укључени у сарадњу са Националном гардом Охаја – наглашава он, додајући да су све области које су заједнички дефинисане од изузетне важности и усаглашавају се у складу са обостраним интересима.

Имајући у виду да су вежбе и обука најзначајније активности које свака војска спроводи, капетан бојног брода Коњиковац такође указује да су у том контексту заједничке вежбове активности и обука са страним партнерима, укључујући и Националну гарду Охаја, сама суштина нашег ангажмана у области међународне војне сарадње. Он је сигуран да ће, узимајући у обзир већ поменути степен односа који имамо, билатерална војна сарадња и у будућности бити веома успешна.

– Заједнички приступамо планском развоју наших односа и договарамо које су то области и активности од обостраног интереса, како бисмо на најбољи могући начин одговорили свим задацима који се пред нас постављају. У том контексту планирамо да наставимо са пројектима који су у току, попут развоја Центра за обуку јединица за мултинационалне операције, спровођењем пројекта „Хуманитарне асистенције“, заједничке обуке и вежби. Такође, намера нам је да продубимо сарадњу у области војне медицине, као и да је проширимо на оне области које су све важније у савременом свету, као што је безбедност у сајбер простору. Уверени смо да ћемо заједнички успети да реализујемо све планове које креирамо – закључује капетан бојног брода Коњиковац.

Квалитетни резултати заједничког рада

Сумирајући постигнуте резултате сарадње Војске Србије у Националне гарде Охаја, начелник Одсека за међународну војну сарадњу и протокол Генералштаба Војске Србије пуковник Мирјана Миленковић оцењује да је она почела да се разви-

ја у специфичним, прошлости димензионираним односима и у не тако пријатељској атмосфери.

– Временом су се ти односи мењали, поправљали и продубљивали и данас, осим деценије трајања, овај јубилеј има посебну тежину јер иза њега стоје бројни, конкретни и квалитетни резултати заједничког рада и нека новоуспостављена пријатељства – објашњава пуковник Миленковић.

Према њеним речима, први кораци били су скромни и укључивали су размену искустава из области обуке, пре свега

јединица Копнене војске, а онда се из године у годину сарадња проширивала у новим областима, од обостраног интереса.

– Данас можемо рећи да са Националном гардом Охаја имамо развијену сарадњу у области заједничке обуке и вежби, области ваздухопловства, развоју подофицира, инжењеријских јединица, али и свештеничке службе – истиче пуковник Мирјана Миленковић. Она посебно издваја пројекат развоја капацитета базе „Југ“ и Центра за обуку јединица за учешће у мултинационалним операцијама.

– Било би непотпуно говорити о овом пројекту, а не поминути пуковника у пензију Дина Брауна, који је својим знањем, трудом и непосредношћу дао посебан печат овој сарадњи. Свакако треба истаћи и пројекат Хуманитарна асистенција, који је отпочео 2009. године реконструкцијом три основне школе у општинама Лапово, Соко Бања и Прокупље. Од тада су припадници Националне гарде Охаја и Војске Србије заједно радили на обнови физкултурне сале у основној школи у Краљеву, као и предшколске установе и школе за основно музичко образовање у Бујановцу – наглашава пуковник Миленковић.

Један у низу будућих планова је, према њеним речима, да се започети пројекат развоја капацитета базе „Југ“ успешно

уложе, значајна финансијска средства. Планови су, наиме, да Центар постане основна локација у Србији и региону на којој ће јединице предвиђене за упућивање у мултинационалне операције бити обучаване и сертификоване.

– Од формирања Центра до данас кроз различите активности обуке прошло је више од 4.000 припадника Војске Србије и оружаних снага партнерских земаља, од којих више од 800 припадника оружаних снага страних земаља. Центар је пружио смештај и учествовао у евалуацији 16 ротација јединица које се припремају за учешће у мултинационалним операцијама у Либану (UNIFIL) и Кипру (UNFICYP) – истиче потпуковник Вукотић.

Према његовим речима, у Центру су реализована 32 курса и обуке, од којих су најзначајније: „Платинасти вук“, „ВМАТТ“

курс (British Military Adviser Training Team Course) за инструкторе обуке јединица које се припремају за учешће у мировним операцијама, „CIED“ (Counter Improvised Explosive Device Course) курс за борбу против импровизованих експлозивних направа, Курс за војне посматраче УН, обука у руковању и одржавању система „MILES“ и симулатора „VBS3“ (Virtual Battle Space-3).

О квалитету обуке која се реализује у Центру, како каже потпуковник Вукотић, најбоље сведоче извештаји из седишта УН о изузетном професионализму припадника Војске Србије приликом реализације задатака у зонама операција у Либану и на Кипру, што значајно доприноси подизању угледа Републике Србије и Војске Србије у међународној заједници.

– Очекује нас наставак сарадње у оквиру државног партнерског програма са државом Охајо и Европске команде Оружаних снага САД ради реализације свих задатака из Главног пројекта развоја Центра, чиме ће се омогућити континуитет у изградњи капацитета и способност за реализацију обуке јединица у условима коришћења модерних полигона, савремених учioniчких капацитета, тренажера и симулатора за обуку, који ће га чинити јединственим у региону. Битан задатак је и промовисање капацитета Центра на међународном плану, у чему такође имамо значајну подршку и помоћ партнера из Националне гарде Охаја – наглашава потпуковник Вукотић, додајући да се изградњом капацитета и способности за обуку и активним промовисањем стварају услови за његово прерастање у Регионални центар за обуку, а потом и у Центар партнерства за мир, што и јесте крајњи циљ. ■

Биљана МИЉИЋ

доведе до краја, као и да се будући пројекти Хуманитарне асистенције реализују у општинама и на објектима који су од значаја за живот и рад локалне самоуправе.

– У плану је и интензивирање заједничког учешћа у војним вежбама, јер је то свакако најбољи начин стицања знања и искустава, као и сарадње у области развоја инжењеријске чете опште подршке за ангажовање у мултинационалним операцијама под мандатом УН, како у сфери обуке и оспособљавања, тако и у опремању ове јединице за успешно извршење задатака у међународном окружењу. Такође, планира се и да се започне са неким новим облицима сарадње, на пример у области сајбер безбедности или АБХО – наглашава пуковник Миленковић.

Развијање капацитета базе „Југ“

Искуства америчких колега била су нарочито драгоцене када је реч о развоју базе „Југ“ као Центра за обуку јединица за мултинационалне операције Копнене војске. Командант тог центра потпуковник Братислав Вукотић објашњава да је реч је о веома сложенем пројекту у који су уложена, и тек треба да се

ЗАЈЕДНИЧКО МЕДИЦИНСКО АНГАЖОВАЊЕ ПРИПАДНИКА
ВОЈСКЕ СРБИЈЕ И НАЦИОНАЛНЕ ГАРДЕ ОХАЈА

ХУМАНОСТ МЕРЕНА ПОГЛЕДИМА ЗАХВАЛНОСТИ

Десетогодишњица успешне сарадње Војске Србије и Националне гарде Охаја обележена је заједничком хуманитарном асистенцијом мешовитих медицинских тимова припадника две војске. Акција је почела 6. септембра, трајала две недеље а одвијала се на територији Пчињског управног округа. Медицинске тимове чинили су 31 припадник Војске Србије и Министарства одбране, 25 из Националне гарде Охаја и три припадника оружаних снага Анголе, као посматрачи.

Заједничко медицинско ангажовање укључивало је бесплатне здравствене прегледе житеља осам села удаљених од здравствених установа у градовима Прешево и Бујановац – Рељан, Муховац, Влас, Вртогош, Кленик, Церевајке и Летовице. Прегледе су обављали лекари опште праксе, педијатри, гинеколози, дерматолози, инфектолози, офталмолози, стоматолози и други специјалисти по потреби, а на терену су биле и ветеринарске и превентивне медицинске екипе. Локације су свакодневно мењали како би покрили што већи број месних заједница. Била су то места удаљена од градова и до њих се тешко стизало чак и теренским аутомобилима. А терен, као сваки, некад није омогућавао хуманитарцима у белим мантилима да преспавају у условним просторијама.

Почетак хуманитарне акције пратили су државни секретар у министарству одбране Ненад Нерић, начелник ГШ ВС генерал Љубиша Диковић, командант Националне гарде Охаја генерал-мајор Марк Бартман, представници МО, ВС и локалне самоуправе. После две недеље проведене на терену лекари су своје утиске разменили на анализи која је одржана на Војномедицинској академији.

Према речима команданта тог ангажовања потпуковника др Александра Радуновића, медицински тимови имали су око 1.900 пацијената и извршили 3.364 прегледа. Најоптерећенија су била одељења тријаже, офталмологије и интерне

медицине. На основу ангажовања, могло се закључити да је главни проблем низак ниво здравствене едукације пацијената – највећи број патио је од хроничних болести, али нису узимали медицинску терапију. Врло тешка доступност медицинских услуга људима у тој регији условила је да половина прегледаних никад није у свом животу била на офталмолошком прегледу, а велики број ортопедских пацијената јавио се са недијагностикованим и нетретираним артритичним повредама на великим зглобовима.

Било је и занимљивих случајева – код једног пацијента дијагностикован је Бругада синдром, а офталмолог је код другог (након грађевинских радова) нашао у оку два црва које је екстраховао. Једном пацијенту је спасен живот. Он је дошао на рутински преглед, а дијагностикован му је акутни коронарни синдром.

О резултатима и утисцима говорили су и координатор целе активности пуковник Мирослав Броћић и вође тимова Националне гарде Охаја и оружаних снага Анголе – пуковници Кевин Едвардс и Марлен Фонсека.

Заступник начелника Управе за војно здравство пуковник др Угљеша Јовичић захвалио је учесницима тог медицинског ангажовања и рекао да су се за ту активност сви добро припремали – изабрана је права демографска средина, медицински тим функционисао је као једна породица и није се дешио ниједан ванредни догађај. Са војничке тачке, али и са медицинске, било је веома успешно.

Заменик начелника ВМА пуковник проф. др Драган Динчић нагласио је хуманитарни аспект ангажовања и рекао да га као доктора искрено брину подаци о здравственом стању људи у том делу земље. Он је предложио да се настави праћење њиховог здравственог стања, донесе план мера на пример за едукацију, превенцију и договоре будући систематски прегледи. И он и пуковник др Јовичић истакли су да ће сва та искуства с терена пренети Министарству здравља и цивилним здравственим установама.

Бригадни генерал Грегори Шнуло говорио је о значају те хуманитарне акције, а као успех навео је брзо спајање и заједничко дејство медицинских тимова на терену. Међутим, утисак који ће понети из Србије јесте српско гостопримство и велика захвалност коју је видео у очима људи који су долазили на прегледе – од оног момента кад би ушли на врата школе, па до краја.

Следеће заједничко медицинско ангажовање биће идуће године у Анголи. ■

М. ШВЕДИЋ

